HÔRNSTENEN

TEOLOGISKA INSTITUTET I FINLAND
HÖRNSTENEN ÄR KRISTUS JESUS SJÄLV (EF 2:20)
1/2025

TIDEN ÄR MOGEN

TIDEN ÄR MOGEN

Teologiska institutet i Finland och dess medlemsorganisationer har haft en egen ackrediterad teologisk utbildning som en dröm mer eller mindre under hela institutets 38-åriga existens. I och med den egna utbildningen kan man säkerställa att studenterna får de kunskaper och färdigheter som krävs för andligt arbete genom officiellt godkända studier och inte genom fortbildning som nu är fallet.

Under mina tjugo år i institutets styrelse har jag själv hunnit se ett många slags planer på vilka mycket arbete lagts ned. Men det gick inte att hitta någon fungerande modell eftersom utbildningen hade blivit oöverkomligt dyr, antingen för studeranden eller för institutet. Felet var inte hos planerarna, utan tiden var helt enkelt ännu inte mogen.

Hösten 2023 satte den förnyade strategin upp ett djärvt mål för institutet: ”I slutet av 2024 kommer styrelsen att presenteras med alternativ för en ackrediterad utbildning. Under strategiperioden (fram till slutet av 2026) skall styrelsen fatta beslut om huruvida utbildningen skall inledas”. Det har dock gått fortare än så, eftersom den norska Fjellhaug-högskolan, som blivit ackrediterad på 2000- talet, var villig att utvidga sin teologiska utbildning till att omfatta även finska studenter. Planeringen av ett gemensamt utbildningsprogram inleddes snabbt och målmedvetet. I april i år öppnas ansökan till kandidatutbildningen ”Theology, Mission, Ministry” som börjar i september.

Den nya utbildningen har väckt stort intresse, och antalet sökande till den verkar också vara lovande.

Vi står inför en stor förändring och vet ännu inte vad den kommer att innebära. Oberoende av denna förändring kommer vi fortsättningsvis att stödja studerande vid universitetet och erbjuda öppna föreläsningar och deras streaming för alla.

Jag ber om er förbön för denna viktiga nystart, att Herren fyller alla behov, precis såsom han hittills gjort. ”Om inte Herren bygger huset, är arbetarnas möda förgäves.” (Ps 127:1)

SOILI HAVERINEN
GENERALSEKRETERARE
27.2.2025

WWW.DEEPL.COM OCH ULF EMELEUS

NU ÄR DET ETT BRA TILLFÄLLE ATT BLI STÖDMEDLEM

Har du kanske plockat upp denna tidning på ett evenemang och vill nu själv bli STI-stödmedlem och få tidningen Hörnstenen hemskickad framöver? Nu är det ett bra tillfälle att bli stödmedlem! Eller har du en vän eller släkting som ännu inte är STI-stödmedlem men som kunde vara intresserad av att bli det?

Vi utmanar dig så här i början av året att berätta för dina vänner och din familj om STI:s arbete, Hörnstenen och hur man blir en STI-stödmedlem. Om du får minst en ny person att bli stödmedlem, skickar vi dig ett gratis exemplar av den Iustitia-bok du önskar.

Du kan bli stödmedlem genom att skicka ett e-postmeddelande till sti@sti.fi. Ange namn, adress, om du är "student" eller "icke-student" samt ditt telefonnummer så att STI vid behov kan ringa upp dig för att kontrollera anmälan. Vi vidarebefordrar inte dina kontaktuppgifter för att t.ex. användas för direkt marknadsföring. Om den nya stödmedlemmen i samma e-postmeddelande anger vem som uppmanade honom/henne att bli stödmedlem, skickar vi den nya Iustitia-boken till den som rekommenderade honom/henne.

BEVAKA DIN POST – MEDLEMSBREVEN FÖR ÅR 2025 ÄR PÅ KOMMANDE

Medlemsbreven för inbetalning av medlemsavgiften för år 2025 kommer att skickas till våra medlemmar under de kommande veckorna. Om du vill, kan du också betala din medlemsavgift med hjälp av bankgiroblanketten som finns insatt i denna tidning. När du betalar ska du använda det referensnummer som finns ovanför dina adressuppgifter på baksidan av tidningen. Detta gör det lättare för oss att korrekt registrera din betalning i vårt medlemsregister och det gör också att vi slipper betala vissa bankavgifter.

Sista datum för inbetalning av medlemsavgiften är i slutet av april. Avgiften är 50 euro per år för enskilda medlemmar och 100 euro per år för företagsmedlemmar (församlingar, företagare etc.). Studenter betalar ingen medlemsavgift och kan få den elektroniska versionen av Hörnstenen gratis om de så önskar. STI är nästan helt beroende av ekonomiskt stöd från våra stödmedlemmar samt andra som stöder vårt arbete.

Minst lika viktigt, är att det finns människor som ber för vårt arbete. Tack för att du är en del av dem som stöder STI:s arbete! Utan den stora skara som ni utgör skulle vårt arbete inte vara möjligt.

(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR OCH JAKOB DAHLBACKA)

"VI TROR" – DEN NICENSKA TROSBEKÄNNELSEN 1700 ÅR

På de teologiska studiedagarna som anordnades av tidskriften Perusta i januari stannade vi inför den nicenska trosbekännelsen för att uppmärksamma dess 1700-årsjubileum. Det godkändes vid det första ekumeniska rådet i Nicaea år 325 e.Kr. Temat för dagarna var "Vi tror".

MÄNNISKAN ÄR EN TROENDE OCH RELIGIÖS VARELSE

Studiedagarmas titel erkänner det faktum att människan är en varelse som tror på något. Människor är alltid varelser av tro, och den tron har alltid ett objekt. Denna verklighet är relaterad till det första budet, "Jag är Herren din Gud Ha inte andra gudar bredvid mig." Vår reformator Martin Luther förklarar i Stora katekesen:

> *En Gud kallas det, som man väntar sig allt gott av och som man i all nöd tager sin tillflykt till. Att hava en Gud är alltså ingenting annat än att av hjärtat förtrösta och tro på honom, såsom jag ofta har sagt, att allenast hjärtats förtröstan och tro gör både Gud och avgud. Är tron och förtröstan rättskaffens, så är och din Gud den rätte. Är åter din förtröstan falsk och orätt, så är det icke därvid fråga om den rätte Guden. Ty det tvenne höra samman: tro och Gud. Det, varvid du fäster ditt hjärta och varpå du förlitar dig, är, säger jag, i verkligheten din Gud.*

Varje person har en tro och varje person har någon slags gud som den tron är riktad till. Och där det finns tro finns det också tillbedjan, i en eller annan form (andra budet behandlar detta). Människan är inte bara en obotligt troende utan också en obotligt religiös varelse – i själva verket skapades hon som sådan.

Vi kallar vårt samhälle sekulariserat och postkristet, men de termerna betyder inte att tron försvinner. Den sekulära världens gudar kan skilja sig från antikens gudar, men deras berusande kraft och stränghet har inte försvunnit. En persons religiositet är uppenbar när vi märker den glöd med vilken man i samhället reagerar på politiska partier, presidentkandidater, wokeideologi eller klimatförändring. Gud kan vara en person men också ett ideal eller ideologi.

TRON MÅSTE HA RÄTT INNEHÅLL OCH OBJEKT

Frasen "Vi tror" är därför ett enkelt konstaterande om hela mänsklighetens tillstånd. Men när en person har både tro och Gud är det viktigt att tron riktas mot en verklig Gud, inte en imaginär. Trosobjektet måste ha innehåll men inte vilket innehåll som helst.

I en värld som den som beskrivs ovan är "Vi tror" inledningsorden i den kristna trosbekännelsen. Det är inte så att vi bara tror. Tron har också ett specifikt objekt och ett specifikt innehåll. Kärnan i denna

tro finner vi i aposteln Paulus brev till de kristna i Korint:

> *Bröder, jag vill påminna er om evangeliet som jag predikade för er, som ni tog emot och står fasta i, och genom vilket ni blir frälsta. Jag vill påminna er om orden som jag förkunnade, om ni nu håller fast vid dem. Annars var det förgäves att ni kom till tro. Jag meddelade er det allra viktigaste, vad jag själv hade tagit emot, att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna, och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. (1 Kor 15:1–4)*

Å ena sidan är den kristna tron teologi. Den lär oss om Gud och hans stora frälsningsverk i Kristus. Å andra sidan är kristen tro historisk. Denna Gud finns verkligen. Denna Gud verkar verkligen i tid och rum. Korset och den tomma graven rättfärdigar denna tro och bevisar följaktligen att andra trosuppfattningar är falska. Detta evangelium eller trosbekännelse – dessa ord kan användas synonymt – måste bevaras oförändrat. Att uppdatera denna lära för att överensstämma med fashionabla värderingar eller övertygelser förnekar fakta, korrumperar den kristna tron och förstör den kristna kyrkan.

Ett annat ord från Judas brev passar in i dagarnas tema (vers 3): ”Mina älskade, fastän jag är mycket ivrig att skriva till er om vår gemensamma frälsning, finner jag det nödvändigt att skriva till er och uppmana er att fortsätta kampen för den tro som en gång för alla har överlämnats åt de heliga.

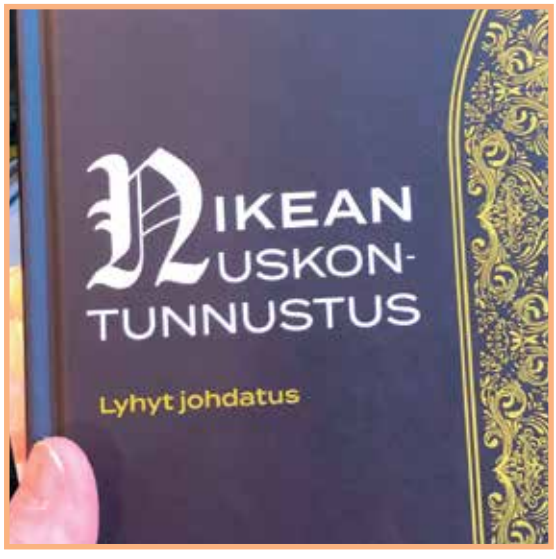

(Artikeln är en lätt redigerad version av öppningstalet som hölls vid Perusta-tidskriftens teologiska studiedagar den 2 januari 2025.)

TEXT OCH FOTO: VESA OLLILAINEN

FINSKA BIBEL-INSTITUTETS REKTOR MARJA-KAARINA MARTTILA: GUD GÖR SITT HEMLIGA VERK GENOM SITT ORD

STI:s styrelsesuppleant Marja-Kaarina Marttila är mormor, teolog, föreläsare, rektor och har tillbringat en betydande del av sitt liv på missionsfälten. Hur har hennes kall förändrats med tiden?

Vad skulle du vilja berätta om dig själv först?

Jag är en mormor som gläder sig åt att ålder och nåd samlas! År ger inte alltid visdom, men prövningar ger förståelse: livets syfte är att vara föremål för Guds kärlek. I min kalender ingår att leka med mina barnbarn, samtala med våra vuxna barn, hjälpa våra åldrande föräldrar samt vardagliga träffar med min man. På fritiden läser jag eller sköter om min lilla och lite större trädgård med svettiga pannor och blåsiga händer. Att se tillväxtens mirakel och laga mat med naturliga ingredienser är en lyx för mig.

Du är rektor för Finska Bibel-institutet. Vad är ditt jobb?

Jag är fascinerad av att lösa problem och ständigt lära mig nya saker. Det handlar om att möta människor i olika åldrar, pedagogiska idéer, ekonomisk planering, att se till studenternas välbefinnande, dvs. att sköta den dagliga driften av vårt college tillsammans med lärare och annan personal. Jag började undervisa på SRO 1993, och jag inspireras fortfarande av samspelet i klassrummet, oavsett om ämnet är Bibeln eller, för invandrare, värderingarna i vårt samhälle och komplexiteten i arbetslivet. Själavården och rådgivningssamtalen är oaser, eftersom de ger mig möjlighet att möta en person och vi får be tillsammans.

Vad var det som fick dig att börja med teologi?

Jag växte upp i Etiopien under kejsartiden och revolutionen, på missionsfältet under ledning av den största lutherska kyrkan i världen (Mekane Yesus), på dess missionsstationer och även i Kenya på en internatskola för missionärer. De vuxna var kyrkliga arbetare från olika nationer och stammar, missionärer, lärare, präster och sjukhuspersonal. Under gymnasietiden undervisade jag i söndagsskolan, var engagerad i kyrkans ungdomsverksamhet och under högskoletiden var jag engagerad i OPKO. I dessa fick jag lära mig det andliga arbetets och ansvarstagandets alfabet. Reflektioner över olika kulturer och teologiska centra var en del av mitt liv från tidig ålder, och även om jag övervägde andra områden bestämde jag mig för att studera teologi i Helsingfors.

VI BEHÖVS ALLA OCH DEN HELIGA ANDE GER NÅDEGÅVOR TILL VAR OCH EN.

Hur skulle du beskriva ditt kall? På vilket sätt har den förändrats med tiden?

Biskop Olavi Rimpiläinen vigde mig till lektor i Uleåborg 1994 och han uppmuntrade oss att troget utföra kyrkans undervisningsuppdrag. Min kallelse som bibellärare bekräftades på missionsfältet i Mongoliet, när jag lärde mig ett nytt språk för att kunna undervisa och översätta kristen litteratur. Jag kunde se hur Gud utförde sitt hemliga verk genom kraften i sitt ord i åhörarnas hjärtan. Vi behövs alla och den helige Ande ger nådegåvor till var och en. När den lutherska kyrkan etablerades i Mongoliet 2017, reformationens jubileumsår, var jag tacksam över att min plats nu är i Finland inom undervisning och pedagogiskt ledarskap.

Vilka hälsningar skulle du vilja skicka till nuvarande teologistudenter?

Lär känna Bibeln väl, eftersom den är det viktigaste verktyget för teologen. Låt Ordet vara i din mun och i ditt hjärta, diskutera det och studera det ensam i din kammare i bön. Åta dig att gå i mässan och leva frimodigt som kristen i vardagen, inte anpassa dig utan låta dig reformeras. När du har byggt upp en solid grund kommer du att lära dig de andra kunskaper och färdigheter som behövs för arbetet som teolog.

BAKGRUND:
Finska Bibel-institutet drivs av en fristående kristen organisation, Stiftelsen Finska Bibel-institutet, som är en av STI:s medlemsorganisationer. Organisationens syfte är att förkunna evangeliet, undervisa i Bibeln, erbjuda ett andligt hem för människor och stödja missionsarbete.

INTERVJU SOILI HAVERINEN
FOTO: SARI SAVELA

WWW.DEEPL.COM OCH STIG-ERIK ENKVIST

Kyrkfolkets mässgemenskaper, www.kirkkokansa.fi

PÅ BESÖK TILL FJELLHAUG

STI:s sakkunnige teolog Vesa Ollilainen och generalsekreterare Soili Haverinen besökte våra samarbetspartners på Fjellhaug International University College i Oslo i slutet av januari. Besöket omfattade en rundtur i högskolans utrymmen, bekantskap med Fjellhaugs historia samt en hel del arbete i samband med lanseringen av kandidatprogrammet.

Läroplanen för det engelskspråkiga studieprogrammet, som startar i höst, är en bra bit på väg. Ansökningsprocessen inleds i april, men du kan redan nu anmäla ditt intresse, t.ex. genom att skicka ett e-postmeddelande till Vesa Ollilainen (vesa.ollilainen@sti.fi) för att få uppdaterad information. Det första året av den treåriga kursen (60 sp) kommer att vara en separat modul, som också kan avläggas som biämne i en annan examen, om så önskas.

Generalsekreterare Soili Haverinen, sakkunnig i teologi Vesa Ollilainen och rektor Frank-Ole Thoresen / STI fotoarkiv

STUDERANDE I KYRKLIGA STUDIER SAMLADE PÅ STI

Lördagen den 1 februari samlades studenter (från kyrkliga utbildningsprogram) ända från Karleby i STI:s utrymmen. Under temat ”Du är kallad!” behandlades kallelsen ur olika synvinklar, dels genom undervisning, dels genom diskussioner. I dagen, som arrangerades gemensamt av STI, Finska Lutherska Evangeliföreningen, Finlands evangelisk-lutherska kyrkas folkmission samt Finska Bibelinstitutets ungdomsarbete, deltog 15 studerande.

Kursdeltagarna lyssnar på undervisning av Toni Kokkonen, koordinator för junior- och ungdomsarbete i Folkmission / STI fotoarkiv

KYRKFOLKETS SAMARBETE FÖRDJUPAS

Det fördjupade samarbetet mellan STI:s medlemsorganisationer har tagit sig allt mer konkreta uttryck. Inför julen samlades vi till ett gemensamt adventsfirande för Kyrkans folk i Lutherkyrkan i Helsingfors. Man kan fortfarande följa med adventsfirandet på Kyrkfolkets YouTube-kanal: youtube.com/@kirkkokansa. Efter det har webbplatsen kirkkokansa.fi uppdaterats med information om mässgemenskaperna i de organisationer som deltar i det här samarbetet. På listan finns 31 gemenskaper från 22 orter.

Webbplatsen berättar om vårt gemensamma engagemang för att hitta lösningar på de kyrkliga frågor som våra rörelser står inför och en uppmuntran till ömsesidigt förtroende till vårt eget folk. Webbplatsen har uppmärksammats stort i kyrkliga medier. Vi hoppas att detta kommer att hjälpa fler människor att hitta vägen till Kyrkfolkets mässgemenskaper.

OM EKONOMIN

Även om STI:s bokslut ännu inte är klart så är det möjligt att ta en preliminär titt på förra årets siffror. Diagrammet visar en jämförelse av månatliga inkomster och utgifter under 2024. De totala inkomsterna uppgick till 302 tusen euro, varav 267 tusen euro utgjordes av insamlingar. Bidraget nådde inte upp till det budgeterade målet (298,5 tusen euro), men å andra sidan var våra utgifter (-381 tusen euro) också lägre än budgeterat (-422 tusen euro). Hyreskostnaderna höll sig exakt på det budgeterade, även om det under hösten 2023 fortfarande var osäkert när flytten skulle äga rum. Det finansiella resultatet för förra året förväntas bli cirka -79 tusen euro euro.

Varje år på STI är ett mirakel och ett tacksamhetsämne till Gud, eftersom vår ekonomi bygger på frivilligt stöd och består av ett stort antal penningströmmar av olika storlek. Ett stort tack till dig för att du gör din del!

TEXT OCH DIAGRAM: SOILI HAVERINEN WWW.DEEPL.COM OCH FREDRIK KLEMETS MED LEIF ERIKSON

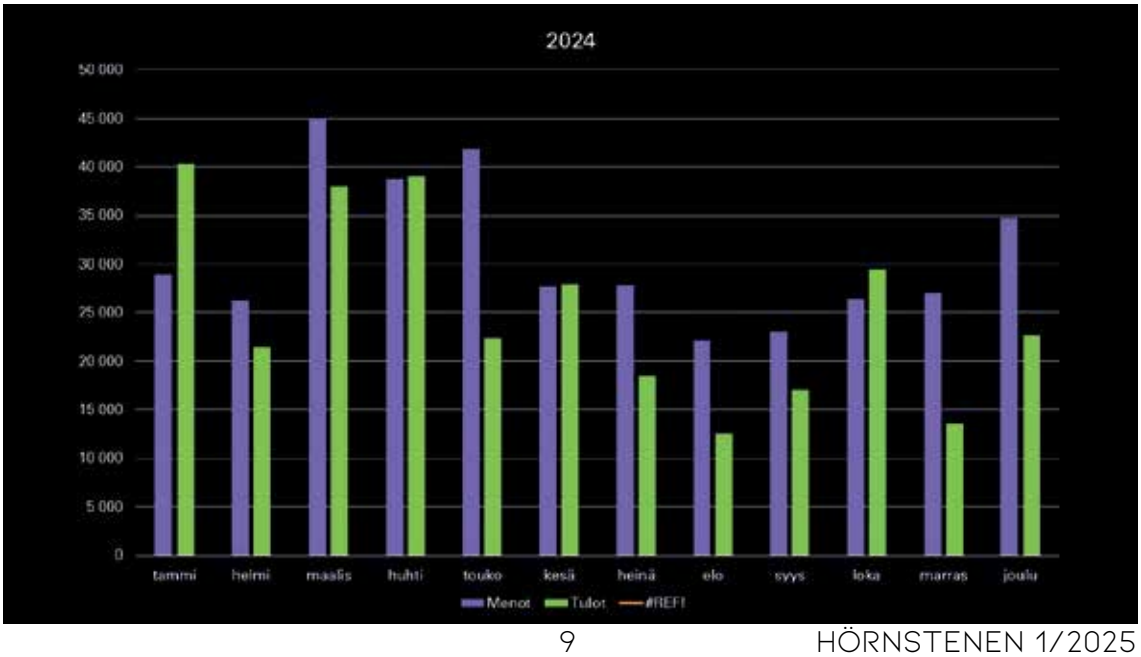

STUDERANDE MED FAMILJ

”Den gifte tänker på det som hör till världen, hur han ska glädja sin hustru, och så blir han splittrad.” Mina hobbies har verkligen fragmenterats sedan jag gifte mig. Vid sidan av mina teologiska studier har jag fått rollen som make och sedan som familjefar. Båda rollerna är föremål för ett antal förpliktelser i Guds ord, och därför anser jag som kristen man att dessa roller är centrala. De kommer först i viktighetsordningen, först sedan kommer studier och hobbies.

Det äkta paret är en enhet inför Gud, vilket skapelseberättelsen och flera andra bibelställen visar. Ett kött kan inte ha två separata liv, utan ett. Och som Paulus lär är jag som man huvudet i denna kropp och därför också ansvarig för denna enhet. Samtidigt som det gör livet mer strukturerat, vilket jag har längtat efter, medför det också en ansvarsbörda. Om jag och min fru skulle falla i synd skulle Gud fråga mig var vi är, precis som han frågade Adam.

Att vara kallad av Gud till make och far sätter begränsningar för mina studier, men ännu viktigare är att det varje dag ger en mening åt det jag gör och hur jag gör det. Att slösa bort tid känns tyngre i samvetet. Jag är inte bara ansvarig för mig själv inför Gud, utan också för min familj. Gud befaller fäder att vara närvarande i sina barns liv. Det är vad kärleken, ordningen och goda råd anbefaller. Jag kan inte ge mitt barn råd om gudsfruktan, sanning och visdom om jag inte själv är närvarande i barnets liv. Detta är givande eftersom Gud i människan, och kanske särskilt just

i mannen, har skapat en längtan efter att vara behövd.

Denna nya fas i mitt liv har fått mig att fundera över vad som är ett bra liv. I vårt land lägger människor i allmänhet stor vikt vid valfrihet. Det egna valet gällande parrelation och sexualliv och det egna valet att skaffa barn, är viktiga, och därför får människor fatta beslut om dem självständigt, men ofta utan någon som helst vägledning. Jag tror att Gud genom familjelivet ger oss ett gott ok bara människan förstår att att ta emot det.

TEXT OCH FOTO: JOOSUA TUPPURAINEN, TEOLOGIE STUDERANDE (WWW.DEEPL.COM OCH TOMAS KLEMETS)

Adressen Kajsaniemigatan 4 A, 7. vån.
00100 Helsingfors

Telefon 09 668 9550

E-post sti@sti.fi
förnamn.efternamn@sti.fi

Hemsida www.sti.fi

Bank

Danske Bank
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea
FI66 1555 3000 1169 14, NDEAFIHH

MobilePay 51533

Annställda
generalsekreterare Soili Haverinen
sekreterare Kirsi Kuru
sakkunnig i teologi Vesa Ollilainen

Teologiskt forsknings- och skolningscentrum.

Församlingsbesök, lektioner, bibliotek och läseplatser.

Öppet under perioderna kl. 9–16.

Styrelsens ordförande
verksamhetsledare Daniel Nummela,
Finlands ev.luth. Folkmission

Medlemsorganisationer
Missionsföreningen Såningsmannen
Bedjarrörelsen i Västra Finland
Finlands ev.luth. Folkmission
Luth. Evangeliföreningen i Finland
Finska Bibel-institutet
Sv.Luth. Evangeliföreningen i Finland
Laestadianernas Fridsföreningars Förbund och
Missionsförbundet "Rauhan Sana"

Finansieras av frivilliga bidrag.
Medlemsavgift för understödande medlemmar:
50 €/år (studerande gratis, kollektiv 100 €). Bokgåvor, understöd och testamenten mottas med tacksamhet.

Insamlingstillstånd i Finland
RA/2020/1362 som började 1.1.2021 och är giltigt tills vidare.

Publicerar den teologiska tidskriften *Iustitia*.
Informationsbladet *Hörnstenen* (*Kulmakivi*) sänds till understödande medlemmar.

ISSN 2243-075X (Print)
ISSN 2243-0768 (Online)

TEOLOGISKA
INSTITUTET I FINLAND
KAJSANIEMIGATAN 4 A
00100 HELSINGFORS

A
Posti Oy
. D022
Posti Green

PÄRMBILDER: PEXELS.COM

NI VET JU ATT NÄR ER TRO PRÖVAS GER DET UTHÅLLIGHET. (JAAK. 1:3)